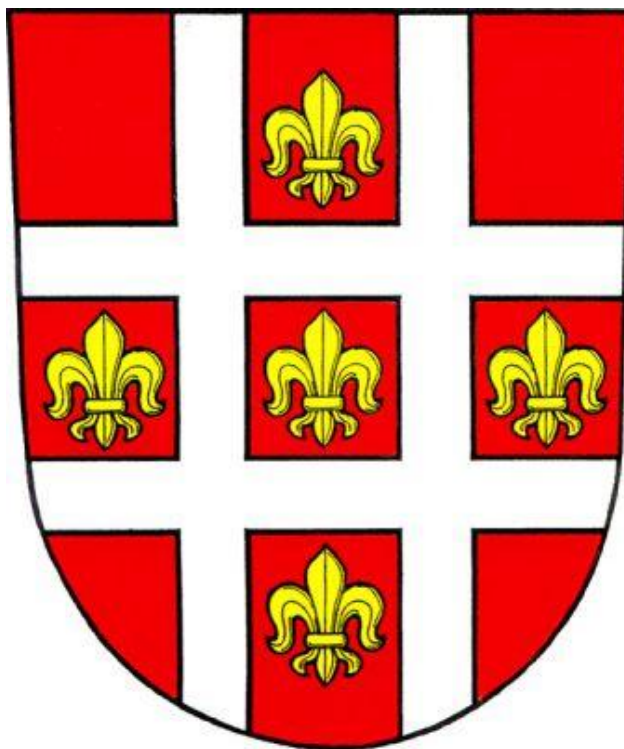

4. ANALÝZA OPATŘENÍ NAVRŽENÝCH V RÁMCI KOMPLEXNÍCH POZEMKOVÝCH ÚPRAV

„Píšť - Protipovodňová a protierozní ochrana“

INVESTOR:	<i>Obec Píšť</i>
PROJEKTANT:	<i>ENVICONS s.r.o.</i>
STUPEŇ:	<i>STUDIE</i>

ŘÍJEN 2013

Obsah

1. Komplexní pozemkové úpravy	3
2. Vyhodnocení KPÚ Píšť	4
2.1 Odůvodněnost KPÚ ve vztahu k erozní ohroženosti	4
2.1 Odůvodněnost KPÚ ve vztahu k ohroženosti obce povodněmi	5
3. Požadavky obce na KPÚ Píšť.....	7
4. Komplexní pozemkové úpravy v sousedních obcích.....	8

1. Komplexní pozemkové úpravy

Komplexní pozemkové úpravy (KPÚ) se řídí Zákonem č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

Pozemkovými úpravami se dle § 2 uvedeného zákona ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech původní pozemky zanikají a zároveň se vytvářejí pozemky nové, k nimž se uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení kvality života ve venkovských oblastech včetně napomáhání diverzifikace hospodářské činnosti a zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství, zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství zejména v oblasti snižování nepříznivých účinků povodní a řešení odtokových poměrů v krajině a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako neopomenutelný podklad pro územní plánování.

Dle § 6 odst. 1 pozemkový úřad posuzuje podané požadavky na zahájení pozemkových úprav. Shledá-li důvody, naléhavost a účelnost provedení pozemkových úprav za opodstatněné, zahájí řízení o pozemkových úpravách.

2. Vyhodnocení KPÚ Píšť

Obec Píšť podala v roce 2007 žádost o provedení KPÚ z důvodu ochrany obce před povodněmi. KPÚ Píšť byla zahájena 10. 2. 2010.

Dle sdělení Krajského pozemkového úřadu pro Moravskoslezský kraj – pobočky Opava jsou pozemkové úpravy sice zahájené, ale ještě neprobíhají. V současné době se zpracovává zadávací dokumentace a v případě, že se neobjeví žádné komplikace, mělo by v listopadu 2013 proběhnout výběrové řízení na zpracovatelskou firmu.

2.1 Odůvodněnost KPÚ ve vztahu k erozní ohroženosti

Zahájení KPÚ bylo v případě obce Píšť zcela jistě opodstatněné. Široké scelené lány orné půdy na svazích v okolí obce vytváří ideální podmínky pro rozvoj vodní eroze. Z podkladové vrstvy eroze Veřejného registru půdy LPIS vyplývá, že se v okolí obce téměř na všech půdních blocích (PB) nachází plochy mírně erozně ohrožené (MEO), na které se vztahuje opatření B2.

Pro PB s kódem B2 platí:

Na části půdního bloku se vyskytuje plocha mírně erozně ohrožené půdy, a proto musí být na takto označené ploše pěstovány plodiny tak, aby byly splněny následující podmínky: Širokořádkové plodiny, kukuřice, řepa, brambory, bob setý, sója a slunečnice budou zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií.

Již na menší ploše se zde vyskytují i PB s kódem A2B2, tj. na PB se současně vyskytuje plocha silně erozně ohrožená i plocha mírně erozně ohrožená.

Pro PB s kódem A2B2 platí:

Na plochách se silně erozně ohroženou půdou nesmí být pěstovány širokořádkové plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice. Porosty obilnin a řepky olejné budou zakládány s využitím půdoochranných technologií, zejména setí do mulče, nebo bezorebné setí. V případě obilnin nemusí být dodržena podmínka půdoochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jetelovin.

Na plochách s mírně erozně ohroženou půdou budou širokořádkové plodiny, kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií.

S ohledem na zavedení systému Kontroly podmíněnosti (Cross compliance) je v ČR vyplácení přímých plateb a dalších evropských podpor pro zemědělce "podmíněno" plněním podmínek udržování půdy v Dobrém zemědělském a environmentálním stavu (Good Agricultural and

Environmental Condition - GAEC) - tzn. kromě jiného i dodržování protierozních opatření definovaných vrstvou erozní ohroženosti v LPIS. Problematiky eroze se dotýkají standardy GAEC 1 a 2 a nepřímo i další.

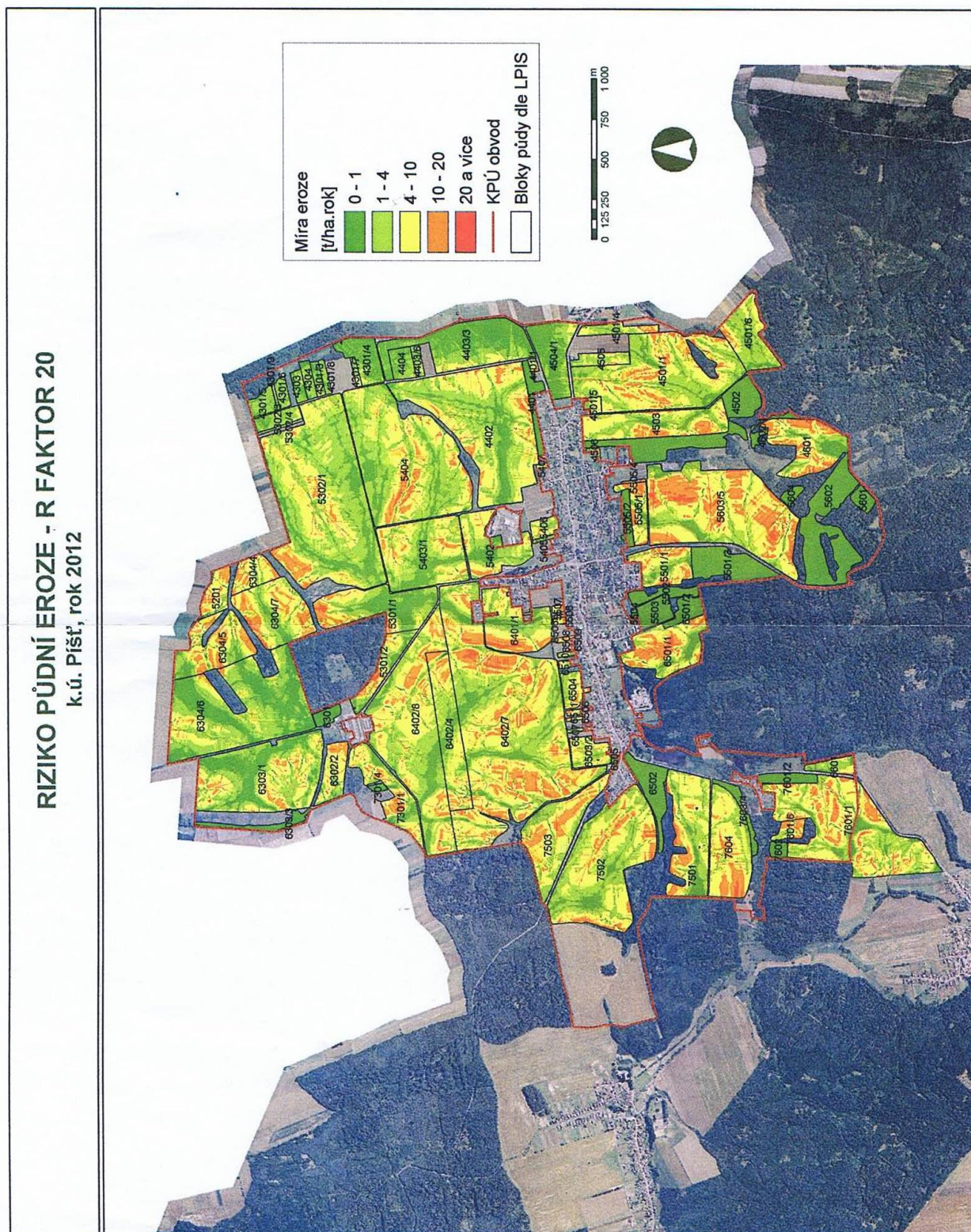
Je nutné si uvědomit, že standardy GAEC jsou politickým rozhodnutím. Skutečná míra eroze, resp. opatření nutná k jejímu plnému potlačení v souladu s požadavky na ochranu zemědělské půdy dle příslušné metodiky Ochrana zemědělské půdy před erozí (Janeček a kol. 2007) jsou vyšší. Z tohoto pohledu území naléhavě vyžaduje řešení protierozní ochrany, což dokazuje i analýza erozní ohroženosti zpracovaná Ing. Markétou Fojtíkovou z Krajského pozemkového úřadu pro Moravskoslezský kraj – Pobočka Opava. Výstup analýzy, Riziko půdní eroze – R faktor 20, byl naskenován a je umístěn na další straně tohoto dokumentu. Zde je patrné, že se v území nacházejí větší plochy se ztrátou půdy vodní erozí nad 10 t.ha.rok^{-1} a také menší plochy se smyvem vyšším než 20 t.ha.rok^{-1} . Na orné půdě se zde nachází půdy hluboké, pro které přípustná ztráta půdy dle metodiky činí 10 t.ha.rok^{-1} . Půdy mělké s nižší tolerancí k erozi se vyskytují zejména v nivách toků, které jsou zatravněny.

2.1 Odůvodněnost KPÚ ve vztahu k ohroženosti obce povodněmi

V povodí Pištského potoka je navrhována a dokonce i realizována řada protipovodňových opatření. Mnohá vodohospodářská opatření obsahuje územně-plánovací dokumentace. Většinou se jedná o suché, výjimečně o polosuché nádrže.

Povodně proběhlé v posledních dvou dekadách poukázaly na ne vždy optimální funkčnost vodohospodářské infrastruktury. Obecně je možné konstatovat, že obec Píšť trpí povodněmi, a to zejména kvůli nedostatečné průtočné kapacitě zatrubnění v obci. Koncept protipovodňové ochrany v obci je snížit kulminační průtok v obci pod úroveň průtočné kapacity zatrubnění uplatněním opatření v extravilánu.

Úkolem KPÚ by mělo být zorientovat se v množství navržených opatření a jejich optimalizace. K tomu by měla napomoci i tato studie.

Obr. Naskenovaná analýza erozní ohroženosti zpracovaná Ing. Markétou Fojtíkovou z Krajského pozemkového úřadu pro Moravskoslezský kraj – Pobočka Opava.

3. Požadavky obce na KPÚ Píšť

Dne 25. 2. 2012 proběhlo na Obecním úřadě v Píšti jednání, kde byla ujasněna stanoviska a představy obce ke KPÚ.

Na tomto jednání zaznělo stanovisko obce vycházející ze žádosti o provedení KPÚ. Žádost obce obsahuje následující akce:

- Suchá protipovodňová nádrž č. V – Svinné
- Zkapacitnění a úprava koryta Píšťského potoka
- Úprava odtoku protipovodňové nádrže č. II
- Vyčištění a prohloubení protipovodňové nádrže retenčního rybníka nad obcí
- Vyčištění a prohloubení dna protipovodňové nádrže
- Zvýšení koruny hráze č. III – Nad Bělským mlýnem

Dále obec žádá řešení prostoru v místech, kde se nachází zdroj vody (Kaménka), zachování těchto míst. Obec rovněž sdělila, že zašle připomínku na Krajský úřad odbor územního plánování ohledně uplatnění ZÚR MSK (zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje) ve věci zřízení suché nádrže v KPÚ Bělá.

4. Komplexní pozemkové úpravy v sousedních obcích

S obcí Píšť sousedí obce Bělá ve Slezsku, Závada u Hlučína, Chuchelná, Vřesina u Opavy, Hať a dále obce na polské straně státních hranic. Pouze první dvě jmenované obce jsou s obcí Píšť významněji hydrologicky propojené.

Stav komplexních pozemkových úprav v okolních obcích je následující (dle přehledu pozemkových úprav dostupného na portálu Ministerstva zemědělství <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/PU/Prehled/>):

Závada u Hlučína – KPÚ k zahájení

Důvod zahájení KPÚ: vlastní iniciativa PÚ

Předpokládané datum zahájení: 31. 12. 2015

Bělá ve Slezsku – zahájené KPÚ

Důvod zahájení KPÚ: realizace protipovodňových a protierozních opatření; hlavní impulz vzešel od obce

Datum zahájení: 10. 6. 2008

Projekční firma: IVO ČEVORA

Výměra protierozních opatření (navrženo): 1,10 ha

Výměra ekologických opatření (navrženo): 1,49 ha

Výměra vodohospodářských opatření (navrženo): 1,57 ha

Chuchelná – nebyly dosud vybrány k zahájení

Vřesina u Opavy - KPÚ k zahájení

Důvod zahájení KPÚ: realizace protipovodňových a protierozních opatření; hlavní impulz vzešel od obce

Předpokládané datum zahájení: 31. 12. 2013

Hať – ukončené KPÚ

Důvod zahájení KPÚ: navrácení pozemků občanům Polska; hlavní impulz vzešel od obce

Datum zahájení: 13. 8. 1993

Datum ukončení: 10. 11. 2010

Projekční firma: VLADIMÍR BÁRTA; GEOMETRA OPAVA

Výměra protierozních opatření: 4,24 ha

Výměra ekologických opatření (navrženo): 0,60 ha

Výměra vodohospodářských opatření (realizováno do současnosti): 0,50 ha